

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Aryné dr. Uhri Anna ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Nádas György ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Debreceni Munkaügyi Bíróságnál 2.M.628/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.21.077/2008/4. számú részítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.21.077/2008/4. számú részítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási rész költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 1988. szeptember 1-jétől technikai vezetőként állt az alperes alkalmazásában. Az alperes a felperes részére üzemanyag vásárlásra bankkártyát, egyéb felmerülő költségei fedezésére hitelkártyát biztosított azzal, hogy a hitelkártya kizárólag fizetésre használható, ATM-ből készpénzfelvételre nem. A hitelkártya használata esetén legkésőbb a következő hónap 10-éig kellett a számlával elszámolni.

A 2004. október 27-én kiállított bankkártya igénylő lapon a bankkártyával való fizetés felső határát napi 500.000 forintban határozták meg, a készpénzfelvételi részt kihúzta a munkáltató. A bank ennek ellenére a készpénzfelvétel felső határát 300.000 forintban rögzítette.

A felperes a hitelkártyát 2006. augusztus 2-án használta először A.-ban akként, hogy augusztus 25-éig terjedő időben 43 alkalommal összesen 2.773.560 forint készpénzt vett fel bankjegykiadó automatából. A bank a 37. pénzfelvételi alkalmat követően 2006. augusztus 17-én automatikusan 1 forintra módosította a pénzfelvételi limitet, majd az ismételt, 2006. augusztus 22-ei pénzfelvételkor már a limit 300.000 forintra módosult az irodavezető bankhoz írott elektronikus levele alapján. Ebben a felperes napi készpénzfelvételi limitjét 300.000 forintra módosították azzal, hogy a többi munkavállalónak nem engedélyezett a készpénzfelvétel. A munkáltató a felperes azon előadását, mely szerint a készpénzfelvételre A.-ban az általa okozott baleseti kár megtérítése miatt került sor, elfogadta, a felvett összeget, és további, a munkáltató által még folyósított 1.203.975 forint összeget kölcsönként kezelte. Ezt követően a munkáltató a felperes figyelmét felhívta arra, hogy az hitelkártyát készpénzfelvételre

nem használhatja, majd a bank a hitelkártya készpénzfelvételi limitét 2006. decemberben 0 forintra állította.

A felperes 2007. június 17-én - miután sikertelenül próbálkozott a bankjegykiadó automatánál készpénz felvételével - a banki operátort telefonon felhívta és kérte, hogy e napra 350.000 forint készpénzfelvételt tegyen lehetővé azzal, hogy másnapra az eredeti állapot álljon helyre.

2007. június 19-én egy másik banki operátorral beszélt a felperes, aki a készpénzfelvételi limitet 500.000 forintra állította be, de a felperes ekkor is kérte az eredeti állapot visszaállítását. A felperes összesen 850.000 forintot vett fel ily módon.

Az alperes 2007. július 2-án 2007. június 28-ai keltezésű rendkívüli felmondást adott át a felperesnek. Az indokolás szerint a felperes a rendelkezésére bocsátott bankkártyával visszaélt, és a munkáltató kifejezett tiltása ellenére 2007. június 17-én 350.000 forint, 2007. június 19-én 500.000 forint összeget vett fel a munkáltató U. H. Zrt-nél vezetett számlájáról ATM-en keresztül, holott a bankkártya őt készpénzfelvételre nem jogosította. A munkáltató még arra is hivatkozott, hogy a tudta és az engedélye nélkül úgy rendelkezett a bankkártyát érintő készpénzfelvételre irányuló tiltás feloldására, hogy erre a közvetlen felettesétől nem volt engedélye. Meghallgatása során pedig a felvett 850.000 forinttal nem tudott elszámolni, a saját elmondása szerint is azt magánjellegű céljaira fordította, holott a bankkártya a vezető állású munkavállalók munkavégzése során felmerülő utazási, szállási, étkezési költségek fedezésére szolgál.

A Debreceni Munkaügyi Bíróság 2.M.628/2007/22. számú részítéletével a felperes rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítására és jogkövetkezményeire irányuló keresetét elutasította.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperesnek tudomása volt arról, miszerint a kártya készpénzfelvételre nem jogosítja. Ezt támasztja alá, hogy a felperes által is aláírt bankszámla szerződésnél a készpénzfelvétel lehetőségét az alperes nem biztosította, továbbá a bankkártya kiosztásakor is ilyen tartalmú tiltó rendelkezés hangzott el, és a bankban rögzített hangfelvétel tartalmából is megállapítható, hogy tudott a készpénzfelvételi tilalomról. Mindkét alkalommal a bank alkalmazottja az ő rendelkezésére állította át a kártyát egy napra jogosító készpénzfelvételre.

A munkaügyi bíróság a felperesnek a készpénzfelvételi magatartását olyan kötelezettségszegésnek tekintette, amelynek súlya indokolta az alperes bizalmának a megingását, és rendkívüli felmondás kiadását.

A felperest a kötelezettségszegés alól nem mentesíti a korábbi a.-i pénzfelvétel, mivel arra a bank téves beállítása miatt volt lehetősége. Nem mentesíti az sem, hogy utóbb a munkáltató a felvett készpénzre, és még további összegre kölcsönt biztosított a felperesnek, mivel a felperes balesetre és kárra vonatkozó előadását elfogadta.

A felperesi kötelezettségszegés tárgyi súlya mellett a felperes 20 éves munkaviszonyát, az addigi kiemelkedő munkavégzését, a 850.000 forint visszafizetését nem találta olyan körülménynek, amely az alperes intézkedését jogellenessé tenné.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.21.077/2008/4. számú részítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdése alapján helyes indokainál fogva hagyta helyben.

A megyei bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság mérlegelése nem volt logikátlan, okszerűtlen, iratellenes, ezért felülmérlegelésre indokot nem látott.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a megyei bíróság hangsúlyozta, miszerint a felperesnek tudomása volt arról, hogy a bankkártya készpénzfelvételre nem jogosítja. Ezt a csatolt hangfelvétel egyértelműen bizonyítja.

A megyei bíróság kiemelte, hogy a rendkívüli felmondásban az is szerepel, miszerint a jogosulatlanul ATM-ből felvett készpénzt ismeretlen, magánjellegű céljaira fordította. A felperes nem vitatta, hogy a bankkártyát a munkájával kapcsolatban felmerült költség kifizetésére használhatta, ezért a magáncélra történő készpénzfelvétellel visszaélt a biztosított bankkártyával, így bizonyítottan kötelezettségszegést követett el.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős részítéletnek az elsőfokú részítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és a keresetének megfelelő határozat hozatalát kérte. Álláspontja szerint a perben az alperes a rendkívüli felmondás jogszerűségét nem tudta bizonyítani.

Az alperes a hétköznapi életben általánosan megszokott, és a jogszabályban megengedett felhasználástól eltérő (készpénzfelvételt tiltó) bankkártya-használatra vonatkozó rendelkezését hitelesen nem tudta bizonyítani. A felperesre kivételezett helyzete miatt ezen alperesi általános szabály nem volt irányadó. Az a.-i készpénzfelvételt 2006. augusztus 22-étől lehetővé tevő alperesi elektronikus levél a bankkártya használatára vonatkozó szerződésmódosítás, amely a felperes készpénzfelvételi jogát kifejezetten előírta, és hatályban tartotta a rendkívüli felmondás napjáig. A rögzített két hangfelvétel pedig azt bizonyítja, hogy a felperes jogellenes magatartást nem tanúsított. A felperes tehát jogszerűen vett fel készpénzt, ennél fogva a lényeges kötelezettségét sem szegte meg, kárt sem okozott, hiszen a felvett összeget a tárgyhót követő hónap 15-ében meghatározott határidő előtt visszafizette.

Az alperes rendkívüli felmondása aránytalan intézkedés volt, és ellenkezett a korábbi saját gyakorlatával is a felperesi a.-i előzmények miatt, másrészt pedig azért, mert egy másik alkalmazottja vonatkozásában az ATM készpénzfelvételt nem szankcionálta rendkívüli felmondással.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.].

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem alkalmasak.

Az irányadó jogerős ítéleti tényállás szerint a felperessel szemben a munkáltató azért alkalmazott rendkívüli felmondást, mert 2007. júliusában két alkalommal összesen 850.000 forint készpénzt vett fel munkáltatói engedély nélkül magáncélra, olyan, a munkáltató tulajdonát képező bankkártyával, amely a munkavégzéséhez szükséges költségek biztosítására szolgált.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében maga adta elő, hogy „átmeneti forrásként vette igénybe a céges bankkártyát”. Ezzel elismerte hogy rendeltetésellenesen, előzetesen a munkáltatójától erre engedélyt nem kérve használta a bankkártyát. E magatartásával már önmagában lényeges kötelezettségszegést követett el szándékosan, melyet nem ment ki az, hogy utóbb – egyébként a felperes által nem bizonyítottan – el kívánt volna a felvett összeggel számolni. A felperes a 2007. június 17-ei és 19-ei magáncélú készpénz felvételét a munkáltatónak utólag sem jelezte, erre a munkáltató által kezdeményezett 2007. június 28-ai megbeszélésen került csak sor. Mivel a bankkártyát magáncélra használta, a felperes nem hivatkozhat arra, hogy általában a bankkártya használattal a tárgyhót követő hónap 15-éig kellett elszámolni. A felperesnek ezen dátumra vonatkozó előadását egyébként a per adatai nem támasztják alá.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a bankkártyával történő készpénzfelvétel tilalmának hiányára. A perben meghallgatott valamennyi tanú ezen tilalomról egybehangzóan nyilatkozott, így ez attól függetlenül megállapítható volt, hogy erre írásbeli utasítást az alperes nem adott ki.

Alaptalan azon felperesi állítás is, hogy kivételezett helyzete folytán a készpénzfelvételi tilalom rá nem volt irányadó a korábbi a.-i események tükrében. Az, hogy a munkáltató 2006. augusztusában a felperes kötelezettségszegő magatartását utólag jóváhagyta, továbbá lehetőséget biztosított a magáncélra fordított összeg kölcsönként és részletekben történő visszafizetésére, még nem jelenti, hogy a munkáltató a továbbiakban is biztosította volna a felperesnek a készpénzfelvétel lehetőségét figyelemmel arra is, hogy a csatolt 2006. augusztus 22-ei munkáltatói e-mail csak a bank részére küldték meg, és a felperes által használt bankkártya ATM limitjét 2006. december 14-én 0 forintra állították be (irat).

A felperes előadásával ellentétben a banki operátorokkal folytatott beszélgetés hangfelvétele egyértelműen azt támasztja alá, hogy a felperes 2007. júniusában is tisztában volt a készpénzfelvételi tilalommal, hiszen mindkét esetben kérte az eredeti állapot helyreállítását, és a készpénzfelvétel biztosítását csak egy napra kérte (a felülvizsgálati kérelemben a felperes 2007. június 19-én az operátorral folytatott beszélgetésből maga idézi: „ állítsunk már be ezen mai napra vonatkozólag egy készpénzfelvételi lehetőséget... állítsunk be egy 350.00 forintos lehetőséget...”).

A felperes állította, de nem bizonyította, hogy az alperes másik alkalmazottja vonatkozásában ATM készpénzfelvétel történt volna bankkártyával, szankció nélkül.

A fentiekre tekintettel a jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy a rendkívüli felmondás megfelel az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak.

Erre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperesi felülvizsgálati költség viselésére, míg az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés f) pontja és 14. §-a alapján a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2010. január 27.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Sztojkoné dr.Hajdu Edit s.k.előadó bíró, dr.Mészárosné dr.Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelél:Nné tisztviselő